

Kommunstyrelsen

KS § 220 Dnr 2025/437

Svar på remiss: Ny kärnkraft i Sverige - fler möjliga platser vid kusten

BESLUT

Kommunstyrelsen lämnar remissvar på förslag till Ny kärnkraft i Sverige – fler möjliga platser vid kusten i enlighet med Miljösamordnarens synpunkter.

Yrkande

Kith Mårtensson M, Roine Olsson S, Ulf Svensson C, Bent-Åke Karlsson M, Willy Söderdahl V: bifall till arbetsutskottets förslag.

Mats Gunnarsson SD och Robert Manea KD: avslag till arbetsutskottets förslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på yrkandena och finner att kommunstyrelsen bifallit Kith Mårtensson M m.fl. yrkande.

Mats Gunnarsson SD, Hans Björk SD, Staffan Augustsson SD, Marco Lindekvisst SD, Jimmy Rask SD och Robert Manea KD reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendet i korthet

Klimat- och näringslivsdepartementet föreslår att möjliggöra utbyggnad av kärnkraft inom de s.k. obrutna kustområdena och de s.k. högexploaterade kustområdena, samtidigt som skyddet för natur- och kulturvärden upprätthålls.

Bakgrund

Promemorian föreslår ändringar i lagstiftningen för att skapa fler platser för kärnteknisk verksamhet. Förslaget innebär att förbudet mot anläggningar för kärnteknisk verksamhet inom kustområden och skärgårdar tas bort. Om berörda kommuner godkänner regeringens plan för områden för kärnteknisk verksamhet ersätter detta den tillåtlighetsprövning som regeringen annars ska göra enligt 17 kap.

Kommunstyrelsen

miljöbalken. Ändringarna påverkar inte övriga prövningar enligt miljöbalken. Förslaget föreslås träda i kraft 1 juli 2026.

Synpunkter

Sölvesborgs kommun vill tydligt framhålla att denna skrivelse inte uttrycker ett generellt motstånd mot kärnkraft som energislag. Frågan handlar om att säkerställa kommunens inflytande genom det kommunala vetot.

Det kommunala vetot är en grundläggande del av svensk miljölagstiftning och en demokratisk garanti som ger kommunerna möjlighet att ta ansvar för lokala förutsättningar, natur- och kulturvärden samt människors hälsa. Att begränsa eller kringgå detta inflytande riskerar att underminera den lokala demokratin och möjligheten att värna unika miljö- och samhällsintressen.

Kommunen anser att promemorians förslag i sin nuvarande form innebär betydande risker för miljö, ekosystem, biologisk mångfald, friluftsliv och människors hälsa. Förslaget bedöms kunna medföra påtagliga negativa konsekvenser för människor, djur och natur med påverkan som sträcker sig över flera generationer. Förslaget är inte förenligt med generationsmålet i svensk miljöpolitik.

Varför det kommunala vetot måste behållas

- Säkerställer att lokala förhållanden och värden beaktas vid beslut om etablering av kärnteknisk verksamhet.
- Ger kommunerna möjlighet att ta ansvar för långsiktiga konsekvenser för miljö, friluftsliv och samhällsutveckling.
- Upprätthåller den demokratiska principen om lokal självbestämmanderätt.

Miljömässiga och samhällseliga konsekvenser

Etablering av kärnteknisk verksamhet har mångåriga och påtagliga konsekvenser, även vid normal drift. Bland annat:

- Kylvattenpåverkan: Uppvärmning av vattenmiljöer kan leda till försvinnande av arter som torsk och sill, ökning av arter som karp och abborre, brunifiering, invasion av främmande arter och risk för ekosystemkollaps.
- Skyddade områden: Över tusen arter och karakteristiska livsmiljöer riskerar att påverkas negativt.
- Friluftsliv och allemansrätt: Kärntekniska anläggningar kräver stora skyddszoner som begränsar allmänhetens tillgång till naturen under byggnation, drift och nedrustning – ofta i flera decennier.
- Resursförbrukning och avfall: Uran är inte förnybart och kräver import. Radioaktivt avfall saknar helt hållbara lösningar för slutförvaring.

Kommunstyrelsen

- Avsaknad av kretslopp: Kärnkraft skjuter miljöproblem vidare till kommande generationer, vilket strider mot generationsmålet.

Slutsats

Riskerna med att peka ut områden för etablering av kärnteknisk verksamhet överväger nyttan ur ett långsiktigt perspektiv. Förslaget riskerar stora ingrepp i samhället med långtgående konsekvenser för djur, natur och människor. Kommunen avstyrker därför förslaget i sin nuvarande form och framhåller att det kommunala vetot måste behållas som en central del av beslutsprocessen.

Beslutsunderlag

Miljösamordnare Helen Gårners tjänsteskrivelse 2025-10-28.

Bilaga: Översiktlig karta.

KSAU § 219/2025.

Exp.

Miljösamordnaren

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kn.me.remissvar@regeringskansliet.se. KN2025/01872